

LUỖ LUỖT

Khuyên cáo về Luỗ lưỡt

- [Còu nhiềàu loẩi lưỡt](#)
- [Nồũc lưỡ](#)
- [Hồũng đẩn an toẩn khi còu nồũc lưỡ](#)
- [Neầ ra kếẩ hoẩch](#)
- [Kếẩ hoẩch phỏng ngổoẩ thieẩn tai](#)
- [Khi còu khuyển cầu lưỡ lưỡt](#)
- [Trong vẩ sủu khi lưỡt](#)
- [Trồũng hỏp phẩi tẩn cồ](#)

Lổu yừ:

- [Sủu khi lưỡ lưỡt](#)
- [Vẩn neầ sỏic kỏuể](#)
- [Đổin đểp sủu khi lưỡt](#)
- [Chuẩn bồ đổin đểp](#)

LUỖ LUỖT LẦO GỈ?

Luỗ lưỡt lầo hieẩn tồũng tởi nhiền vẩ tẩt nhiền củn nồũi sỏng beẩn cẩnh nhồũng sỏng ngổi củn nầt nồũc chũng tẩ. Mổt sỏ lưỡ lưỡt dieẩn rẩ theo mủo, nhồ mủo nầo hỏ trũt xỏoẩng nhồũng nhẩnh sỏng nhỏ vẩ lầm nồũc nầy lỏng sỏng mổt cẩch quầ nhanh. Mổt sỏ khẩc thỉ xẩy rẩ bẩt ngổ . . . nhồ lầo hẩu quầ củn nhồũng trẩn mỗ lầu. Nồ lầo **nồũc lưỡ** . . . sủu nhồũng trẩn mỗ lầu, nhồũng đỏng nồũc cổic mẩnh chẩy xỏoẩng lỏng sỏng . . . rỏi trỏn lển bồ vẩ cỏn trỏi nỉ tẩt cẩ cẩc chồũng ngẩi vẩt.

Khi mủo mỗ bẩt nầu, phẩn lầu củn nồũc mỗ thẩm vẩo nầt. Sỏi kieẩn nầy nồũc gỏi lầ ‘sỏi mẩt mẩt bủn nầu’, nồ nồũng vẩ trỏ qủn trỏng trong vieẩc đũc nồnh kẩu nểng ngẩp lưỡ đũ cẩc kủ vổic. Tủy nhiền nểu mỗ vẩn tieẩp tũc, nầt sỏ bồ bẩo hỏo, vẩ vỉ nầt nầi vẩ cẩy cỏi kỏng theẩ huẩt nồũc mỗ thểm nồo, nồũc mỗ sỏ chẩy trển mẩt nầt vồũ mổt mỗc nồo mẩ nhồũng nồũng nồũc bủnh thồũng kỏng theẩ nểng hểt hỷ nhồũng ỏ nầm tởi nhiền vẩ nhồũng hỏ nhẩn tẩo cũng kỏng theẩ chồu lẩi nồũc vẩ vỉ vẩy lổũng nồũc nồũ sỏ chẩy theo vồ sỏ lẩch nhỏ vẩ cẩc nhẩnh sỏng hỷ cỏn sỏi.

Khi lổũng nồũc mỗ trồ nển quầ lầu, cỏng rẩnh sỏ bồ ngẩp vẩ nồ nển lưỡ lưỡt. Sỏi dẩ dẩn vẩ mỗc nồo trầm trỏng củn lưỡ lưỡt tủy thỏc vẩ sỏ lầu nhỏ củn cỏn sỏng hỷ cỏn kủnh, kẩu nểng chồu nểng củn nồ vẩ thỏi gủn cũng nhồ mỗc nồo củn trẩn mỗ vẩ mổt sỏ nhồũng yểu toẩ khẩc.

Trung Tẩm Tin Tồũc Luỗ Lưỡt (Flood Information Centres) sỏ đổi bẩo tủnh trẩng lưỡ lưỡt khi sỏ lổũng nồũc mỗ trũt xỏoẩng cồ theẩ khieẩn nồũc sỏng trỏn lển.

Tẩ nhồũng cỏn lẩch nhỏ . . . nểc bểt gẩn nầu ngỏn nồũc củn lổu vổic sỏng . . . mổic nồũc cồ theẩ dẩng cỏ rẩt nhanh khi cồ mỗ bẩo lầu vẩ nồũc lưỡ cồ theẩ xẩy rẩ trồũc khi đũt mỗ. Thỏi gủn tồ lưỡ lưỡt cồ dẩu hieẩu khỏi sỏ chỏ nển khi nồ thẩt sỏ xẩy rẩ rẩt ngẩn, vỉ vẩy hẩnh nểng nhanh chồũng lầ nểu trỏng yểu chỏ vieẩc bẩo vể sinh mẩng vẩ tẩi sủn.

Gỏũ chồũ nồ phỏng cồ nhiềm vủi đũc nồnh nhồũng trẩn mỗ cồ theẩ gẩy rẩ lưỡ lưỡt chỏ kủ vổic củn mủnh. Nểu nguy cồ nỷ cồ theẩ xẩy rẩ thỉ dẩn chũng phẩi nồũc khuyển cầu. Nểu nỷ cồ nghỏ lầ dẩn cồ trong vủng phẩi kieẩn trẩ mổi sỏ chuẩn bồ . . . theo đổi tủn tồũc . . . vẩ sủn sỏng nồi phỏ kẩ cẩn thieẩt.

Nểu bẩo cầu củn nầi kủ tồũng hỷ qủn sủt vieẩn chỏ thẩy lầ lưỡ lưỡt cồ theẩ xẩy rẩ . . . vieẩc nể phỏng lưỡ lưỡt phẩi nồũc thỏng bẩo chỏ dẩn chũng. Qủy vồ cầu cồ hẩnh nểng cẩp toẩc khi nồũc khuyển cầu vể nguy cồ lưỡ lưỡt, nầt lầ nểu qủy vồ nểng đũ trong vủng bủ lưỡ. Khuyển cầu vể nguy cồ lưỡ lưỡt lầ mổt trong nhồũng khuyển cầu vể thỏi tieẩt kẩnh cẩp nầt vẩ phẩi nồũc thỏng bẩo nển cồ dẩn bẩng nhồũng phỏng tieẩn trỷeẩn thỏng nhanh chồũng nầt.

Chuẩn bồ lầ nểu thỏn chỏt. Mổi ngổoẩ dẩn trong vủng phẩi hieẩu rồ mỗc nồo cỏ thẩp củn nồũc sỏng nồ mủnh sinh sỏng cồ yừ nghỏ nhồ theẩ nểo. Hỏ phẩi bểt vồ trỉ nhỏ cỏi củn hỏ đũ trển hoẩc đổũi mổic nồũc lưỡ đổi lieẩu lầ bỏ nhiều, vẩ kỏũng cẩch nỷ lieẩn qủn nhồ theẩ nểo vồũ mổic nồũc đũ cỏ sỏng mẩ thỏng bẩo vể nguy cồ lưỡ lưỡt cồ nể cẩp tồũ. **Luổn luổn** cồ kếẩ hoẩch đỉ tẩn nển mổt nồ cỏ rầo hỷ an toẩn hỏn nểu lưỡ lưỡt cồ nguy cồ xẩy rẩ tẩi kủ vổic củn qủy vồ.

Cẩc loẩi khuyển cầu vể lưỡt:

Lưỡ nhỏ:

Sỏi kieẩn nỷ tẩo rẩ nhồũng trồ ngẩi nhồ nhồũng cỏn nồũng nhỏ phẩi bồ phỏng toẩ , nhồũng chieẩc cầu thẩp bồ ngẩp nồũc. Ẩũnh hỏũng sỏ nồũc nhẩn thẩy khi nển gẩn cỏn sỏng cồ lưỡ hỷ đũ mổt kỏũng cẩch nỷ nồũ vể phẩ thỏũng lổu hỷ hẩ lồ .

Lưỡ trung bủnh:

Gẩy ngẩp lưỡ đũ nhồũng vủng nầt thẩp, khieẩn ngổoẩ tẩ phẩi đỉ chỷeẩn nồ nểc vẩ phẩi tẩn cồ. Cẩc cầu gủo thỏng chủnh cồ theẩ bồ ngẩp.

Lưỡ lầu:

Gẩy ngẩp lưỡ cẩ mổt vủng rỏng lầu, cỏ lẩp cẩ tểnh lỉ vẩ thỏnh phỏ. Nồũng xẩ vẩ nồũng hỏu xỏ cồ theẩ bồ hỷ hẩ nểng, dẩn cồ trong kủ vổic cẩn phẩi nồũc thỏng tủn vẩ gủiủp nồũ tẩn cồ .

NHỒũNG LOẩI NGẮP LưỡT

Luỗ vẩ lưỡ tẩi cẩc cỏn lẩch

Hẩu hểt cẩc cỏn lẩch chũng qủnh Brisbane vẩ Ipswich nểu cồ hieẩn tồũng phẩn òũng nhanh chồũng khi nhồũng trẩn mỗ lầu dieẩn rẩ. Trong trồũng hỏp cồ lưỡ, mổic nồũc dẩng lển vẩ rũt xỏoẩng nhanh chồũng, nồi khi cỏn lưỡ chể dieẩn rẩ vẩ chẩm đũt trong vủng 12 tieẩng nểng hỏ.

Cỏn lưỡ thồũng xẩy rẩ trển cẩc cỏn lẩch cũng mổt lưỡ. Thểnh thỏũng khi nhồũng trẩn mỗ lầu chể trũt xỏoẩng mổt chỏ, nhồ trong trồũng hỏp nhồũng cỏn gỏũng cồ sẩm sểt, cỏn lưỡ cồ theẩ chể tẩp trung tẩi mổt cỏn lẩch mẩ thỏi. Trồũng hỏp nỷ cồ theẩ xẩy rẩ tẩi nhồũng cỏng rẩnh mẩ bủnh thồũng thỉ kỏo rầo, hỷ tẩi cẩ nhồũng kủ dẩn cồ. Nầ sỏ nhồũng cỏn lưỡ lầu lầ do tủnh hủnh thỏi tieẩt gẩy mỗ lieẩn tũc trong vủng ỉt nầt 24 tieẩng nểng hỏ, xỏn kể vẩo

Nõdúc luõ xaýt ra chæ sau 5 tiéang ñoàng hoà vôi löõng nõdúc mĩa ñoã xuoáng laø 15 inches (375 mm).

Vũ nàøy khiéán cho 238 ngõðøi thiéät mãng vaø söi toãn thaát lên ñéán 164 trieäu Myõ kim.

Tại lieäu: (US) National Weather Service.

NHÕÖNG BIEÄN PHAÛP ÑEÀ PHOØNG NÕÖUC LUÕ

Nhõöng con soùng cuía nõdúc luõ ... di chuyeån vôi toác ñoã kinh ngõðøi...coù theå cuoán ñi nhõöng táng ñaùlòùn...böùng ñi caý coái...phaù huý nhaø cõu vaø caàu coáng... vaø taio neán nhõöng ñõðøng nõdúc môùi. Nhõöng böùc töðøng nõdúc coù theå daáng cao töø 3 ñéán 6 thõdúc. Khoáng phaù luic naøo quyù vò cuøng seø ñõðic baøo trõdúc veà nhõöng cõn luõ baát ngõð vaø cheát ngõðøi caù.

Khi coù khuyeån caøu veà nõdúc luõ hoaëc khi quyù vò ñoàun bieát nõdúc luõ seø xaýt ra trong khu vöic cuía mình...quý vò neán haønh ñoäng töùc thõøi ñeã töi coùu laáy mình. Nõái khi quyù vò chæ coù vaøi giaáy maø thoái.

- Rõøi khoù ñi seø bò luít, keá caù choã trõng... ñi thaáp... laich... kinh bò caïn...v.v.
- Traùnh nhõöng ñi ñaø bò luít vaø nõdúc chaýt xieát. Ñõøng coá baêng qua ðoøng nõdúc ñang chaýt khi nõdúc cao quaù ñaàu goái.
- Neáu laùi xe...neán bieát chæc ñoã saâu cuía choã trõng bò ngaáp trõdúc khi baêng qua. Maët ñõðøng coù theå bò hõ háï beán döøi maët nõdúc.
- Neáu xe bò cheát maùy...haõy boù xe ngay töùc khaéc vaø tìm ñeán choã cao hôn, nõdúc daáng cao nhanh choùng coù theå nhaän chìm chieác xe, haønh khaùch vaø cuoán troái taát caù ñi.
- Ban ñeám neán caän thaän hôn vì khi aáy raát khoù maø nhaän ra nhõöng nguy hieám cuía luõ luít.
- Ñõøng caém traï hay ñaàu xe döic theo suoái vaø choã ñaát boài... ñaéc bieát trong suoát thõøi gian coù nguy cô bò luõ luít.
- Trong thõøi gian luõ luít khaän caáp, neán theo döi tin töùc töø ñoài truyeån thanh vaø truyeån hình thõðøng xuyeån. Tin töùc töø Nha Khí Tõðing, hoaëc caùc ðoàch vũi khaän caáp vaø thiéän tai coù theå baøu veà sinh mãng cuía quyù vò.

NHIEÄU CÕN LUÕ XAÝT RA VAØO BAN ÑEÄM...PHAÛ SAÛN SAØNG ÑEÄ ÖÙNG PHOÙ KÒP THÕØI

Làm sao möät löõng nõdúc cao khoáng nõuá thõdúc coù theå laáy mãng quyù vò? Möät thõdúc khoái nõdúc caän naéng 1000 kí-loã vaø khi chaýt nhanh seø ñaít toác ñoã 2 ñéán 3 thõdúc möái giaáy.

KEÁ HOAÏCH

Saép ñaét keá hoaïch

Saép ñaét ñi ñi neáu coù leån ði taùn. Neán chõin möät soá ñoã ñeám... nhaø baïn beø hay löõ quàn ôù khu vöic khaùc, hoaëc ñi truù aãn naøo cuøng ñõðic. Baøu cho thaän nhaän bieát quyù vò döi ñõnh ñi ñaàu.

Neán tìm hieäu veà nguy cô luít löái ñi quyù vò ôù. Ñeã bieát theám chi tieát, neán lieán laïc vôi Hoái Ñoàng Thaønh Phó hoaëc [Dòch Vũi Khaän Caáp Tieäu Bang](#) ñoã phõng. Neán kieám tra laï baøu hieám söi hõu hay theá möðun nhaø cõu cuía quyù vò. Thõðøng thì baøu hieám nhaø cõu khoáng nhaát thiéät seø bao goàm luõ luít. Vì vaáy neán lieán laïc vôi coáng ty baøu hieám nhaø cuía quyù vò ñeã bieát caùch thõùc baøu hieám luõ luít.

Luõ luít coù theå xaýt ra baát coù ñi naøo trên nõdúc UÛc!

Nhõöng chæ ðaáu thõøi tieát baøu hieäu cho luõ luít

Haõy laéng nghe:

- Tieáng saám töø xa, töø cõn gioáng baøu xa xoài coù theå ñang tieán veà hõðung cuía quyù vò.

Coi chõøng:

- Nõdúc daáng lên nhanh choùng.

Vieác xaùc ñõnh möic nõdúc trên soáng/ löõng nõdúc mĩa raát quan troing ñoái vôi döch vũi khaän caáp ñoã phõng trong vieác öðuc ñõnh nguy cô bò luít vaø coù haønh ñoäng thích öùng. Nhõöng khuyeån caøu ñõðic loãn baøu trõdúc nhõø khaùm phaù söùm raát troing yeäu cho vieác baøu veà mãng ngõðøi. Nhõöng thiéät bò baøu luít töi ñoäng ñõðic söü ðuïng ôù nhõöng vuøng hay bò luít löái.

Xin lieán laïc giõu chõu ñoã phõng ñeã bieát theám chi tieát veà Heã Thoáng Khuyeån Caøu Luít Löái.

Haõy nhòu:

- Ðoøng nõdúc cuoán nhanh chæ caän saâu 15 cm (6 inches) laø coù theå keøu ngaõ quyù vò, vaø möät ñoã saâu 60 cm (2 feet) laø coù theå làm troái xe cuía quyù vò roài.
- Ñõøng bao giõø coá ñi, bôi hay laùi xe baêng qua ðoøng nõdúc ñang chaýt xieát.
- Neáu gaép phaù choã bò ngaáp nõdúc, HAÕY DÕØNG LAÏ! VAØ TÌM LOÀI ÑI KHAÛC.

Trõdúc khi coù luít löái

Nhõöng gì QUYÙ VÒ coù theå làm:

- Nhõöng töø ngõð nhõ ngaáp luít 'lõùn' (major), 'trung bình' (moderate) vaø 'nhõu' (minor) coù yù nghóa cuí theå ra sao ñoái vôi khu vöic cuía quyù vò vaø vôi 'möic nõdúc soáng chính thõùc' cao ñeán bao nhieäu thì nhaø cõu cuía quyù vò coù theå bò ngaáp hoaëc bò coá laáp.
- Bieát rõ veà luõ luít trong quaù khõu ñaø xaýt ra tại ñoã phõng vaø neán coù keá hoaïch khi naøo phaù taùn cõ vaø làm sao ñeã ñeán ñi an toaøn gaän nhaát. Bieát rõ nguy cô luõ luít vaø nhõöng ñi cao hôn möic nõdúc luít.
- Soáng, ngõøi kinh raich ôù ñoã phõng cuía quyù vò coù ðeã bò ngaáp luít khoáng? Neáu coù, haõy chuaän bò ñeã taùn cõ ñeán choã an toaøn. Phaù bieát rõ cõn ñõðøng ði taùn.
- Xe coá phaù ñoã ñaày xaéng; neáu ñeán bò cuùp, caý xaéng coù theå khoáng söü ðuïng ñõðic bõm xaéng trong nhieäu ngaøy.
- Chõu nõdúc uoáng ôù trong boàn taém ñaø röüa saich hoaëc trong caùc bình chõu nõdúc. Heã thoáng nõdúc cuøng coù theå khõ cuùp.
- Dõï trõ nhõöng thõùc aên ít caän naáu nõðung hoaëc khoáng caän ñeã tuú laïnh; ñeán coù theå bò cuùp.
- Phaù chuaän bò ðuïng cuí caáp coùu.

Chuaån bò maùy truyeån thanh caàm tay xaõi pin, vaät düng naáu nõðung trong luüc khaån caáp, ñeøn pin coøn sôù düng ñõðic.

Luôn luôn:

THEO DOÏI TIN TỒU VEÀ LUÛ LUÛT baêng caùch laéng nghe caùc ñaõi phaùt thanh vaø truyeån hình thõng maõi veà nhõõng khuyeån caòu môùi nhaát lieån quan ñeån luõ luít.

Nguyeån taéc giõõ an toaøn khi luõ luít raát ñôn giaùn:

TÌM ÑEÁN NÔI CAO RAÙO VAØ TRÀUNH NHÕÕNG CHOÃ NÕÐUÛC LUÛT!

CHUAÁN BÒ KHI COÙ THIEÁN TAI

Keá hoaìch traùn thieån tai cho gia ñinh:

Gia ñinh quyù vò caàn phaùt saùn saøng ñoái phòu vòu thieån tai coù theá xaùy ra trong vuøng. Moãi gia ñinh neån chuaån bò saùn keá hoaìch ñeå phoøng thieån tai cho mình.

- Gia ñinh quyù vò seõ ñi taùn ñi ñaàu khi coù thieån tai? Thieån tai coù theá xaùy ra ôù moõi nõi: sôù laøm, trõðøng hoïc, khi quyù vò ñang laùi xe.
- Caùch thaønh vieån trong gia ñinh laøm sao ñeå tìm nhau? Laøm theá naøo ñeå bieát con mình ñõðic an toaøn?
- Thieån tai coù theá seõ khiéån quyù vò phaùt ñi taùn hoaëc khoång theá ra khoùt nhaø.
- Quyù vò seõ laøm gì neáu nhõõng phõðng tieån caên baùn nhõ: nõðuc, ga, ñieån hay ñieån thoaiï bò cuøp?

Keá hoaìch ñoái phòu thieån tai

Keá hoaìch naøy phaùt ñoái phòu taát caù caùc loaõi thieån tai:

1. Gom goùp nhõõng taõi lieäu veà thieån tai. Lieån laïc vòu vaên phoøng [Dòch Vui Khaån Caáp](#) [Tieâu Bang \(Ipswich\)](#). Tìm hieäu loaõi thieån tai naøo coù theá xaùy ra vaø bieån phaùp ñoái phòu.
Tìm hieäu veà nhõõng daáu hieäu khuyeån caòu vaø keá hoaìch ñi taùn .
2. Hoïp vòu gia ñinh ñeå ñeå ra keá hoaìch. Thaùo luaån nhõõng taõi lieäu ñaø thu thaáp ñõðic. Choïn ra hai nõi ñeå tuï hoïp laùi: moät nõi beån ngoaõi nhaø ôù trong trõðøng hoïp khaån caáp, nhõ coù hoùa hoaiïn, vaø moät choã khaùc caùch xa khu quyù vò ôù trong trõðøng hoïp khoång theá veà nhaø. Choïn moät ngõðoï baïn moät khu khaùc ñeå “laøm ñoà ñieån lieån laïc” giõõa caùc thaønh vieån trong gia ñinh trong trõðøng hoïp bò phaån taùn. Thaùo luaån nhõõng ñieån caàn laøm neáu coù leån ñi taùn.
3. AÛp düng keá hoaìch
 - i) Neáu nhõõng soá ñieån thoaiï khaån caáp caïn ñieån thoaiï;
 - ii) Ñaët nhõõng thieát bò an toaøn trong nhaø, nhõ heå thoáng baò ñoàng hoùa hoaiïn vaø bình chõõa löõa;
 - iii) Xem xeùt nhõõng vaät düng trong nhaø coù theá gaãy nguy hieám (nhõ nhõõng vaät düng coù theá ñi ñoàng, ngaõ, beá hoaëc ñeå chaùy) vaø chænh ñoàn laùi cho an toaøn;
 - iv) Hoðung ñaån thaønh vieån trong gia ñinh tìm hieäu nhõõng yeáu caàu an toaøn caên baùn, nhõ **hoá haáp nhaån taõi** vaø phõðng phaùp caáp coùu; caùch duøng düng cuï chõõa chaùy; caùch thõc vaø khi naøo phaùt taét nõðuc, ga vaø ñieån trong nhaø cuõa quyù vò;
 - v) Daỹ cho con caù caùch thõc vaø khi naøo thì goõi ñieån thoaiï soá 000 (ôù UÛc) hay soá ñieån thoaiï cuõa dòch vui coùu thõng khaån caáp;
 - vi) Dõï trõõ nhu yeáu phaån trong nhaø ñuù duøng ít nhaát laø ba ngaøy. ([tuï khaån caáp cho thieån tai](#));
 - vii) Saép ñaët cho thuù vaät vaø gia suüc;
 - viii) Bieát roõ choã vaø con nõðøng ñi taùn.
4. Gom goùp nhõõng vaät düng caàn thieát vaø moät tuï khaån caáp trong trõðøng hoïp coù thieån tai phaùt ñi taùn. Ñõõng nhõõng vaät düng naøy trong nhõõng tuï, hoáp raén chaéc ñeå mang theo, thí dụ nhõ tuï ñeõ löng hay tuï baêng vaùt thoá. Caát giõõ nhõõng taõi lieäu quan trõng cuõa gia ñinh trong moät hoáp khoång thaám nõðuc. Neån chuaån bò moät tuï khaån caáp nhõu khaùc trong trõðøng hoïp thieån tai vaø ñeå ñoàng sau xe.

KHI COÙ KHUYEÁN CAÒU VEÀ LUÛ LUÛT

Haønh ñoàng khi coù khuyeån caòu luõ luít:

- Neáu coù leån ñi taùn, phaùt thí haønh laáp töüc.
- Ñi chuyeån ñeån nõi an toaøn trõðuc khi nõðøng ñi bò nõðuc luít caét ñõùt.
- Theo doõi tin töüc môùi nhaát treån truyeån hình/truyeån thanh.
- Kieám tra xem haøng xoùm ñaø hay bieát veà khuyeån caòu luõ luít hay chõa.
- Xeáp baøn gheá vaø vaät düng ôù nõi cao hôn moïc nõðuc phoùng chõøng, treån giõðøng hoaëc maùi nhaø (**ñoà ñieån beån treån**).
- Ñi chuyeån raùc, chaát hoùa hoïc, ñoác ñõðic leån treån cao.
- Coát chaët nhõõng vaät düng coù theá troái ñi vaø gaãy hồ haiï.
- Baùo veá/ði chuyeån nhõõng trang bò vaø ñoà duøng quyù giaù.
- Trõðøng hoïp ngoaõi ñoàng, luøa gia suüc leån nõi goø cao.
- Kieám tra xe coá vaø ñoà xaéng nhõùt ñaày ñuù.
- Kieám tra tuï khaån caáp vaø dõï trõõ nõðuc ngoit.

Tuï khaån caáp trong trõðøng hoïp thieån tai caàn phaùt coù:

- Tuï coùu caáp bao goàm thuoác men thoàng thõðøng vaø thuoác coù keá toa.
- Thõc phaån ñoàng hoáp hoaëc coù theá ñeå laâu ñuù duøng trong 3 ngaøy vaø ñoà khuy hoáp.
- Ít nhaát 12 lít (3 gallon) nõðuc cho moãi ngõðoï (4 lít hay 1 gallon nõðuc cho moãi ngõðoï trong vuøng ít nhaát ba ngaøy)
- Ý trang an toaøn vaø àu möa.
- Moät radio xaõi pin, ñeøn pin, vaø pin dõï trõõ.
- Nhõõng vaät düng ñaéc bieát ñaøn cho nhõõng ngõðoï trong gia ñinh coù nhu caàu ñaéc bieát nhõ trõõ số sinh, ngõðoï giaø caù hoaëc taøn taát.
- Moät boá quaàn àu ñeå thay ñoái vaø giaøy ñeùp cho moãi ngõðoï.
- Moät taám meån hay tuï nguù cho moãi ngõðoï.
- Düng cuï khaån caáp (nhõ buùa, tuoác-nõ-vít, dao, keàm baám, v.v...)
- Theám moät boá chìa khoùa xe, theú tín düng hoaëc tieån maët.
- Lõu trõõ vaø ñaët ñeå nhõõng taõi lieäu quyù baàu cuõa gia ñinh trong tuï saét ngaån haøng.

Thõc taáp vaø giõõ võõng keá hoaìch

- Năet caâu hoüi ñeá bieát chaéc thaønñh vieân trong gia ñình nhòu nôï gaép maết, soá ñieán thoái, ñieâu kieän an toaøn.
- Thöïc taáp cauc trööðng höïp khaän caáp.
- Thöü ñuäng cuí baüo ñoäng hoüa hoäm haøng thaùng vaø thay pin ít nhất moãi naêm moät laàn.
- Kieäm tra vaø böm ñaây cauc bình chöôa chaüy theo chaé daän cuüa nhaø saün xuaát. Thay nöðuc vaø thöïc phaâm döï tröö moãi sauu thaùng.

TRONG KHI VAØ SAU KHI LUÛ LUÛT

Neáu quyù vò ðu nhaø, hoaéc tröü veà nhaø, xin caän thaän nhö sau:

- Giöö cho tuüi khaän caáp khoá raüo vaø an toaøn.
- Khoäng nöðic ñuøng thöüc aên bö thaám nöðuc luït vaøneän naáu chín nöðuc uoäng cho ñeän khi nöðic giöüi hööu trauch cho bieát laø nöðuc ñaø tröü laüi möüc an toaøn bình thöðng.
- Khoäng nöðic xöü ñuäng ñoà ñieän hoaéc ñoà ga ñaø bö ngaáp luït, cho ñeän khi nhöðng mön ñoà ñoü nöðic kieäm tra söi an toaøn.
- Coi chöðng raén vaø nheän coù theá ñaø boø vaøo nhöðng nöï khoá raüo trong nhaø quyù vò.
- Traühñh ñi treän buøn, cho ñuø choá ñoü caän, vì nöðuc coù theá bö nhieäm ñoác – neáu phaüi ñi vaøo nöï nöðuc caän, nhöü mang giaøy cöùng chaéc vaø ñuøng gaüy ñeá thöü ñoä saü.
- Neän kieäm tra vòüi cauc giöüi hööu trauch lieän heá (nhö ðü QLD thì goüi [RACQ](#)) veà nhöðng ñoäñh nöðng an toaøn trööðc khi laüi xe ñi ra ngoaøi vaø traühñh ñi vaøo choá ngaáp nöðuc neáu khoäng bieát nöðic ñoä saü vaø höðung nöðuc chaüy.
- Tieáp tuïc theo ðoüi tin töüc treän truyeän hình/truyeän thanh ñoä phöðng, ñeá yù nhöðng löøi cañnh giaüc vaø khuyeän caüo.
- Theo ðoüi tin töüc treän ñaøi truyeän thanh hoaéc truyeän hình ñoä phöðng khi coù luö luït trong vuøng.

Trong khi vaø sau khi luö luït, quyù vò caän:

- Moät radio caäm tay vaø ñeøn pin, vòüi pin möüi.
- Ñeøn caây vaø hoáp queít khoäng thaám nöðuc.
- Döï tröö nöðuc uoäng vaø ñoä hoáp ñaây ñuü.
- Moät tuüi cöüu thöðng vaø söi hieäu bieát cô baün veà caáp cöüu.
- Döï tröö ñaây ñuü nhöðng loaüi thuoác men caän thieát.
- Loaüi giaøy coät ñaây cöùng chaéc, gaëng tay nhöia.
- Nhöðng tuüi/bö khoäng thaám nöðuc ñeá ñöng quaän aüo vaø ñoä ñaüt quyù giaü.
- Nhöðng soá ñieän thoái lieän laïc khaän caáp.

Trong khi coù luö luït

- Traühñh nhöðng nöï bö luït thình linh
- Neáu quyù vò gaép ñuøng nöðuc chaüy xieát vaø möic nöðuc cao hôn maét caü, DÖØNG LAÜI! Tìm nöðng khaüc maø ñi.
- Nöðng coá laüi xe treän nöðng bö ngaáp nöðuc. Noä saü khoäng ñeá ñuøng nhaän ra.
- Maét nöðng bö nöðuc cuoán hö, vaø quyù vò coù theá bö maéc keít hoaéc maéc caän.
- Treü em KHOÄNG BAO GIÖØ nöðic chöi gaän choá nöðuc saü, coäng raønñh, caäu xe löüa vaø nöðng möðng.

Neáu caän phaüi ñi taün

Quyù vò coù theá nöðic giöüi chöüc ñoä phöðng khuyeän caüo, tuy nhieän neáu quyù vò töï yù ra ñi, xin haøy baüo cho cañnh saüt hay Döch Vuí Khaän Caáp Tieäu bang/Laønñh thoá hay haøng xoùm. Trong baát cöü trööðng höïp naøo, quyù vò caän laøm nhöðng vieác sau ñaây:

- **Doän saüch thöüc aên trong tuü lañnh vaø thuøng ñoäng lañnh, sau ñoü ñeá cöüa möü (ñeá traühñh bö troái ñi vaø gaüy nhöðng hö haüi tieáp theo)**
- Thu goüp vaø baüo quaän nhöðng vaät ñuäng quyù giaü, giaáy töø, tieän baïc, hình aühñh vaø nhöðng kyü vaät gia ñình.
- Cuüp ñieän, ga, nöðuc vaø mang theo tuüi khaän caáp.

LUÛ LUÛT VAØ XE COÄ

Gaän phaün nöôa soá töü vong trong luö luït ñeäu lieän quan ñeän xe coä!

Khi quyù vò ñang ðü trong xe:

Coi chöðng:

- Nöðuc luït ðü nhöðng ñoäñh nöðng thaáp cuüa xa löä, caäu vaø nhöðng khu vöïc thaáp.

Khi xe cuüa quyù vò bö cheát maüy ðü ngay choá nöðuc luït, söüc mañnh cuüa ñuøng nöðuc seø taüc ñoäng ñeän chieác xe.

Cöü moãi laàn nöðuc ñaäng leän 30 cm (1 foot), moät löïc töðng nöðng 250 kí-loä seø ñaây xe ñi.

Tuy nhieän, yeäu toá quan troing nhaát vaän laø ñoä noä. Moãi laàn nöðuc ñaäng leän 30 cm (1 foot) beän hoäng xe, chieác xe seø ñaây ñi 750 kí nöðuc. Nhö vaüy, troing löðng cuüa chieác xe seø giaüm ñi 750 kí nöðuc ñaäng leän 30 cm (1 boä).

Nhö theá thì 60 cm (2 feet) nöðuc seø cuoán ñi haäu heát möü loaü xe.

- Neáu ñang laüi xe, coi chöðng maét nöðng ñaø bö hö haüi döðüi möic nöðuc luït. Haøy quay tröü laüi vaø ñi nöðng khaüc. KHOÄNG BAO GIÖØ laüi xe vaøo ñoäñh nöðng ñang bö luït loaü.
- Neáu xe bö cheát maüy, böü xe ngay töüc khaéc vaø tìm ñeän choá cao hôn. Nöðuc ñaäng cao nhanh chöung coù theá nhaän chìm xe, haønñh khaüc vaø cuoán taát caü ñi. Haøy nhöü thaø bö ðöü cöøn hôn bö thieát mañng!
- Caøng caän thaän hôn vaøo ban ñeän khi khou maø nhaän ra nhöðng hieäm nguy cuüa luö luït.
- Nöðng caém traüi hay ñaäu xe döic theo suoái vaø choá ñaät boäi, nhaát laø trong suoát thöøi gian coù nguy cô bö luö luït.

SAU KHI LUÛ LUÛT

- Nöðng ñi thaém vieäng khu vöïc bö thieän tai. Söi hieän ñieän cuüa quyù vò coù theá laøm ngaën tröü söi caáp cöüu vaø nhöðng coäng taüc khaän caáp khaüc.
- Haøy lieäng böü nhöðng thöüc aên töü bö thaám nöðuc luït.
- Nun soái nöðuc uoäng. Nöðuc gieäng phaüi nöðic böm ra vaø kieäm tra möüc ñoä trong saüch trööðc khi ñuøng. Neáu khoäng rö, neän lieän laïc vòüi vaën phöng y teá ñoä phöðng.
- Neáu caän chöôa trò, haøy ñeän beänñh vieän gaän nhaät.
- Neáu quyù vò caän ñi taün, Döch Vuí Khaän Caáp Tieäu Bang seø höðung ñaän quyù vò ñeän moät Trung Tâm Xaø Höai naøo ñoü. ÖÜ ñoü seø coù saün thöïc phaâm, quaän aüo, choá ðü vaø vaät ñuäng cöüu caáp.
- Kí cuí chaüy baëng ñieän phaüi nöðic kieäm tra vaø ñeá cho khoá raüo trööðc khi söü ñuäng laüi.
- ñuøng ñeøn pin chöü khoäng neän ñuøng ñeøn baüo hay ñieäm queít khi kieäm tra nhaø cöüa. Beän trong nhaø coù theá coù nhöðng chaát ñeá baét löüa.
- Baüo caüo ngay neáu nöðng ñaây ñieän, ga, nöðuc hoaéc ñieän thoái bö cuüp cho cô quan lieän heá.

Quan Ngaii veà Sòuc khoeû

Luò luít...Nhöông Vaán Ñeà An Toaøn vaø Sòuc Khoeu

Luò luít khoàng nhöông gaây thieät haïi khaù nhieàu, maø coøn taïo ñieàu kieän cho nhieàu chöùng beänh, thöông tích vaø vaán naïn taâm lyù. Söi chæ daän sau ñaây nhaèm ñeà höông daän cho söi chuaän bò tröôùc khi luò luít xaáy ra vaø phoøng ngöøa haäu quaù do luò luít gaây ra.

Beänh Truyeàn nhieãm

Taïi nhöông nöôùc kyø ngheà, naïn dòch raát ít phaø bieán sau nhöông traän thieän tai.

Chöùng beänh thöôøng hay xaáy ra do haäu quaù cuûa luò luít laø tieâu chaúy vaø nhieãm truøng ñöôøng ruoät vì nöôùc uoáng bò nhieãm truøng, vaø nhöông beänh do kyù sinh truøng gaây ra vì söi sanh saün cuûa muoãi.

Nguy cô maéc beänh phong ñoøn gaùnh cuøng gia taêng vì nhöông thöông tích do luò luít gaây ra vaø vì söi tieáp xuùc vôùi nöôùc luít. Nhöông beänh veà ñöôøng hoà haáp do söi phaùt trieän cuûa reàu vaø naám sau côn luít cuøng gia taêng.

Beänh tieâu chaúy/nhieãm truøng ñöôøng ruoät:

Beänh nhieãm truøng ñöôøng ruoät do moät soá vi moà coù lieän quan ñeán vieäc uoáng nöôùc bò nhieãm ñoác, aên nhöông thöüc aên bò nhieãm ñoác hay khoàng röüa tay ñaõ chaïm vaøo nöôùc luít moät caùch kyø löôøng tröôùc khi aên. Sau ñaây laø nhöông ñeà nghò nhaèm phoøng ngöøa beänh nhieãm truøng ñöôøng ruoät:

- Luoân luoân röüa tay saïch seõ baèng xaø phoøng vaø nöôùc saïch khi tay bò ðín nöôùc luít. Neáu ñöôïc, neän mang bao tay, nhaát laø khi doïn ðeïp sau côn luít.
- Phaùt bieät chaéc nöôùc ñaõsaïch ñuùng möùc tröôùc khi uoáng, röüa cheùn dóa, ñaùnñ raêng, laøm nöôùc ñaù hoaëc röüa thöüc aên. Duøng nöôùc ñoùng chai hoaëc khôù truøng nöôùc. Nhöông caùch sau ñaây coù theå aùp ðuïng ñeà laøm saïch nöôùc ñeà duøng.
- Khi ñun nöôùc soái nhöù ñeà theâm ít nhaát 1 phuít nöõa.
- Phaùt bieät chaéc laø thöüc aên ñöôïc an toaøn.
- Tuù laïnh coù theå giöõ thöüc aên an toaøn töø 24 ñeán 48 tieáng sau khi ñieän bò cuùp vôùi ñieàu kieän laø coù tuù ñöôïc ñoùng kín. Phaùt vöùt ñi thöüc aên trong tuù laïnh neáu ñieän bò cuùp treän 48 tieáng, hay neáu khoàng bieät chaéc thöüc aên ñoù ñaõ ôù treän 40⁰ F (4⁰ C) trong bao laâu.
- Nöôùc ñaù khoà coù theå duøng neáu bò cuùp ñieän. 25 kí-loà nöôùc ñaù khoà seõ giöõ laïnh khoàng 2 ngaøy neáu ñeà trong thuøng laïnh 18 feet vuoàng. Neà traüh bò phoùng, neän mang bao tay hay duøng keïp ñeà gaép nöôùc ñaù khoà. Böic nöôùc ñaù khoà vaøo trong giaáy baùo ñeà khoù chaïm vaøo thöüc aên.
- Thöüc aên goùt trong giaáy, thuøng carton hoaëc baát coù ñoà ñoùng naøo ñaõ bò möù ra vaø thaám nöôùc luít ñeàu phaùt lieäng boù.
- Ñòà hoäp coù theå duøng neáu hoäp beän ngoaøi khoàng bò hö haïi. Hoäp phaùt ñöôïc röüa baèng thuoác taáy (1/4 taùch thuoác taáy traän vaøo 1 gallon nöôùc) ít nhaát 1 phuít vaø phaùt ñeà cho khoà. Neáu hoäp naøo bò hö, beà hay meò moù phaùt vöùt boù ñi.
- Thöôøng thì nhöông thöüc aên voà hoäp taïi nhaø phaùt vöùt ñi vì khuø maø xaùc ñònh laø coù ñoùng kín hay khoàng. Neáu chaéc chaén laø nöôùc luít chõa ngaäp ñeán naép, thì coù theå duøng sau khi hoäp ñaõ ñöôïc taáy truøng.
- Reà caáy vaø rau caùt trong vöðøn cuøng phaùt lieäng boù luoân.

“Neáu khoàng chaéc, thaø lieäng boù”

Caùc chöùng beänh do muoãi gaây ra

Ñeà phoøng ngöøa nhöông beänh vieãm do muoãi gaây ra, neän doïn ðeïp saïch seõ nhöông choã muoãi sanh saün, duøng thuoác ðieät muoãi vaø laên quaên ôù nhöông nô coù nhieàu muoãi. Caùc cô quan phoøng choáng beänh truyeàn nhieãm seõ ñieàu hoäp vaán ñeà baét vaø phaân loaïi muoãi muøa heø naây. Nhöông chöùng trình theo ðoái seõ cung caáp tin töùc quyù veà nhöông nô lan truyeàn beänh taät vaø vì khaù gaây beänh. Tin töùc naây seõ giuùp cho coàng chuøng bieät ñöôïc nhöông nguy cô gaây beänh vaø caùch phoøng ngöøa.

Quyù vò coù theå töï ñeà phoøng beänh do muoãi gaây ra baèng caùch:

- ðeïp ñi nhöông moãi tröôøng cuûa loaïi coän truøng vaø nô chöùng sanh saün chung quanh nhaø.
- Duøng maùy ñieàu hoä khoàng khí vaø coù löôù coøn toát ñeà ngaén coän truøng vaøo nhaø.
- Thoà thuoác choáng coän truøng vaø giaùm thieäu nhöông coàng vieäc beän ngoaøi trong thôï gian muoãi hoait ñoàng maïnñ meõ, thöôøng thì vaøo luèc höøng saùng hay chaïng vaïnñ toái.

Beänh phong ñoøn gaùnh

Beänh naøy do vi truøng phong ñoøn gaùnh xaâm nhaäp vaøo cô theå qua mieäng veát thöông. Trong côn luít quyù vò seõ ðeà bò thöông, ñaëc bieät trong gian ñoàiñ thu doïn, do ñoù vieäc chích ngöøa phong ñoøn gaùnh ñuùng thôï haïn raát quan troïng. Neän chích ngöøa phong ñoøn gaùnh moãi 10 naêm.

Khi bò thöông, neän ñi gaép chuyeän vieän y teá. Neáu laän choùt chích ngöøa phong ñoøn gaùnh caùch ñoù hôn 5 naêm, quyù vò neän ñi chích laïi. Ñeà ñöôïc chích ngöøa phong ñoøn gaùnh, xin lieän laïc vôùi nhaân vieän y teá hoaëc vaên phoøng söùc khoeù ñòà phöông.

Beänh Veà Söi Hoà haáp

Beänh veà söi hoà haáp thöôøng xaáy ra do vi khaù vaø naám moác töø nöôùc luít gaây ra. Thöôøng thì beänh loaïi naây chæ bò nheï thoài, nhöng moät soá ngöôøi vaän coù theå maéc beänh moät caùch naêng neà. Caùch thöüc thu doïn nhanh choùng vaø ñuùng ñaén raát caän thieät cho vieäc giaùm thieäu vaø ngaén ngöøa söi phaùt trieän cuûa vi khaù vaø naám moác.

Quyù vò coù theå caän nhöông y cuï hoà haáp khi möù trôù veà nhaø trong luèc thu doïn. Neän gaép chuyeän vieän ñeà bieät chaéc loaïi y cuï naøo laø thích hôïp nhaát. Baùc só cuûa quyù vò seõ quyèat ñònh laø quyù vò coù nhöông chöùng beänh gì khaù coù theå laøm trôù ngaii vieäc duøng y cuï hoà haáp hay tham gia vaøo coàng taùc thu doïn.

BÒ THÖÔNG TÍCH

Thöông tích thöôøng xaáy ra trong thôï gian luò luít.

Sau ñaây laø moät soá bieän phaùp thoäng thöôøng ñeà phoøng ngöøa thöông tích:

- Ñöøng loaï hay ñi trong nöôùc luít.
- Ñöøng coá baèng qua ðoøng nöôùc chaúy xieät hoaëc nöôùc khoàng röõ ñoà saâu, cho duø ñi baèng xe.
- Traüh choã coät ñieän bò ngaõ.
- Coi chöøng thuø hoàng hoaëc ñi laïc vì luò luít.
- Ñöøng quay veà nhaø hay choã laøm neáu chõa ñöôïc giöùt höõu traüh chaáp thuaän.
- Phaùt maéc y trang baùo veà nhö giaøy cao oáng, gaèng tay vaø noùn baùo veà khi ñi vaøo nhöông caên nhaø möùt vöøa bò luít.
- Phaùt bieät chaéc caùc truùc cuûa caên nhaø vaän coøn an toaøn tröôùc khi böôùc vaøo. Coi chöøng nhöông böùc töôøng bò ngheäng ngaõ hoaëc traän nhaø bò oàen. Nhìn tröôùc khi böôùc ñi.

- Sỡi Dương ñeøn pin hoaëc ñeøn baùo khi trôù veà nhaø. Neã traunh bò noã vì hỡi ga, khoâng bao giồp dương đứng củi gì còu ngoãn lờu. Neáu ngòui thaỷ muỏi ga, neãn rỏi khoui caẽn nhaø ñoù vạo lieãn laïc ngay vòui công ty hỡi ñoát ñòa phỏng của quyù vò.
- Phaủi taết đơng ñieãn trỏồc khi ñi vạo nhaø. Dương khuic caỷi khoã ñeã taết caàu dao chính.
- Nỏng sỏu đứng đứng củi chạỷ baềng ñieãn khi ñang ñờùng đờùu nỏđuc.
- Nỏng sỏu đứng đứng củi chạỷ baềng ga trong nhaø.

“Neáu khoâng chaéc, neãn hoủi chuyeãn vieãn”

AỦnh Hỏồũng Taâm lỳ

Sỡi khuỷng hoảng do sỡi đời ñoải, hỏ hao vạo tieàu huỷ nhaø cỏuà vạo ñoà ñaíc caù nhaãn laø mỏt mỏi lo ngạỉ lờn. Haỷ lờu yù ñhỏng trieàu chỏng khuỷng hoảng vạo phieãn muoãn trong lỏng, trong baỷn beø hoaëc ngỏoỏi thaãn. Neãn nghê ngỏi vạo aẽn uoáng ñaỷ ñuủ, thaỏ luaãn caùc vaãn ñeã vạo xeáp ñaết thời khoua bieẫu roỏ rang cho vieác thu đoin công nhỏ taủi thieát seỏ laøm giaủm bỏt caềng thaúng. Còu nhieàu cỏ quan trỏi giuủp vạo coá vaãn. Trong trỏđơng hỏp tình hình trỏi neãn nghieãm trỏng, haỷ gaểp chuyeãn vieãn taâm lỳ ñeã ñỏđic giuủp ñỏđ.

ĐOỈN DEỈP SAU KHI LUỎ LUỈT

Trỏi veà nhaø vạo thu đoin

Mỏt khi nỏđuc luỉt ruừt ñi vạo quyù vò còu theã trỏi veà nhaø an toaøn, công vieác thu đoin vạo hong khoã caùc vaắt đứng laø ñhỏng công vieác ỏu tieãn hạøng ñaàu. Taết ñhieãn, thờic aẽn caẽn ñỏđic giaủm ñờnh vạo giaủi quyeát theo ñhỏ phỏng caùch ñaỏ trỡnh bạỷ ỏu phaãn treãn.

Sau ñaỷ laø ñhỏng chê ñaãn toảng quaut cho công taùc thu đoin:

- Mạéc y trang baùo veãã ñhỏ gaềng tay, giaỷy cao oảng, v.v...
- Xem kyõ sỡi chê ñaãn caùch đượng treãn taết caủ ñhỏng saủn phaẩm hoủa hoíc vạo nỏđuc lau chuoỉ maø quyù vò sỏu đứng.
- Mỏt caùc cỏuà soã, cỏuà cho thaùng khí, neáu thời tieát cho pheủp.
- Laøm giaủm sỡi aãm ỏđut baềng caùch mỏu quait maỷ, maỷ ñieàu hoỏa khoâng khí hoaëc maỷ saỷ.
- Đoin deỉp công nhieàu ñaắt bửn công toắt.
- Chuoỉ rỏuà maỷ lảnh, lỏ sỏđui baềng caùch xỏt nỏđuc. Dương thuoác taỷ trưởng ñhỏ tờu toá, chaát pheã-nol-lic hoaëc daàu thoảng.
- Đoin rỏđa tởng caẽn phỏng. ñhỏng thờu thuoác chuoỉ rỏuà còu theã sỏu đứng bao goảm caùc loải thuoác rỏuà khoâng còu boít hay xaø phỏng giaết. Ngoỏi ñhỏng thuoác saùt trưởng, thuoác taỷ công còu theã đượng ñeã khou trưởng. Caùc saủn phaẩm thờng maỏi chỏng reàu moác, nỏđuc soã-ña, chaát phoát phaùt trisodiu hoaëc thuoác taỷ chlorine ñeàu còu theã đượng ñeã lau rỏuà ñi reàu moác.
- Nỏng troãn thuoác taỷ vòui caùc saủn phaẩm hoủa hoíc khaùc.
- Lau rỏuà ñhỏng maết cởng baềng ñhỏng thuoác lau chuoỉ trong nhaø.
- Giaết quaãn aũo baềng thuoác saùt trưởng. Theo ñuùng sỡi chê ñaãn veã saủn phaẩm vạo caùch thờic giaết giuỏ ñeã traùch sỡi hỏ haỉ.
- Chuoỉ rỏuà ngay ñhỏng vaắt đứng bỏ reàu moác. Bạøn gheã boíc baềng vaủi phaủi ñỏđic lau chuoỉ baềng loải thuoác còu boít xaø phỏng. Pha rỏđiu (troãn 1 taùch rỏđiu bieãn chaát vòui 1 taùch nỏđuc) ñeã lau chuoỉ. Neã cho khoã nhanh. Còu theã đượng quait cho mau khoã.
- Lau chuoỉ saùch vòu vạo ñhỏng vaắt đứng laøm baềng giaỷy. Đờng saùch ñờùng ñeã caùc trang giaỷy mỏu ra, sau ñoù chỏng leãn vạo eủp laủ ñeã khoui nhaẽn. Thay ñoải chỏ mỏu saùch vạo chỏng laủ cho ñeãn khi hoỏn toaøn khoã heát. Phaãn hoảit-thaích hoaëc boít baếp công còu theã đượng ñeã laøm giaủm ñoã aãm. Ñoã vaắt laøm baềng giaỷy còu theã ñỏđic ñoảng lảnh sau khi rỏuà sỏ qua neáu khoâng còu thì giỏp lau saich.
- Lieãng bỏ ñhỏng ñoã vaắt khoâng theã lau chuoỉ saich seỏ vạo baềng mỏt caùch an toaøn.

Chuaãn bỏ cho công vieác thu đoin

Đoin deỉp ñhỏng chỏ nỏđuc ñờng

Đoin deỉp ñhỏng chỏ nỏđuc ñờng

Nỏđuc ñờng laø ñoi vì sinh vaắt sinh saủn, sau ñoù bay vạo khoâng khí vạo ngỏoỏi ta còu theã hít vạo.

Ñhỏng ñoi nỏđuc luỉt còu laãn nỏđuc công hay xaùc chẻát muíc rỏđa của thu vạt, thì beãnh truyeãn ñhieãm laø mỏt ñieàu ñaùng ngạỉ. Cho đượ luỉt chê do nỏđuc mỏa gaỷy ra maø thoải, sỡi sinh saủn của vì sinh vaắt còu theã taỏ ra ñhỏng ðồ ờng ñoải vòui mỏt soã ngỏoỏi maãn caủm. Vì lỳ do sỏc khoue, vạo công ñeã giaủm bỏt sỡi thieát haỉ, ñhỏng vuồng nỏđuc ñờng phaủi ñỏđic đoin saich công sỏm công toắt.

Lau khoã nhaø cỏuà

- Còu ba lỳ do khieãn quaũ nhieàu hỏi aãm trong nhaø seỏ laøm aủnh hỏđng ñeãn sỡi trong laømnh của khoâng khí:
- Vì sinh vaắt bay vạo nhaø trong thời gian luỉt laủ laø mỏt sỡi ñe ñoả cho sỏc khoue. ñhỏng vì sinh vaắt ñaỷ thaãm nhaỏp vạo ñhỏng vaắt lieàu ñhỏa vạo ðeã thaãm nỏđuc roải sau ñoù bay vạo khoâng khí hoaëc nỏđuc. Neáu đượng nỏđuc hoaëc hít ñhỏ khoâng khí chỏu ñhỏng vì sinh vaắt ñaỷ quyù vò còu theã bỏ beãnh.
- Ñoã aãm cao vạo ñoã vaắt aãm ỏđut laø ñhỏng mỏi trỏđơng cho sỡi taềng trỏđứng maĩnh của ñhỏng vì sinh vaắt ñaỏ còu saủn trong nhaø của quyù vò.

Ñieàu ñaỷ seỏ taỏ ñeãm ñhỏng lo ngạỉ khaùc cho vaãn ñeã sỏc khoue ñhỏ chỏng ðồ ờng chỏng haỉn.

- Sỡi gia taềng ñoã aãm trong nhaø laâu ðaỏ seỏ taỏ sỡi sinh saủn của raãn buỉ. Raãn buỉ laø ñguyeãn nhaãn chàunh của chỏng ðồ ờng vạo beãnh xuyeãn.

Phaủi kieãn nhaãn. Công vieác lau khoã còu theã keho ðaỏ ñhieàu tuaãn, sỡi phaùt trieãn của vì sinh vaắt seỏ tieáp tuíc neáu sỡi aãm ỏđut vaãn ỏu mỏic ñoã cao. Neáu caẽn nhaø khoâng ñỏđic lau khoã caẽn thaãn, mỏt muỏi moác, laø chê ðaủ của sỡi sinh saủn của vì sinh vaắt – còu theã vỏđng laủ laâu ðaỏ sau cỏn luỉt.

Vỏut bỏ ñhỏng vaắt đứng bỏ ỏđut

Thaắt khou maø vỏut bỏ ñoã ñaíc trong nhaø ñhaát laø ñhỏng mỏn còu giaủ trò kyủ ñieãm. Tuy ñhieãn giỏđ laủ ñhỏng ñoã ñaít bỏ thaãm nỏđuc luỉt laø ñieàu haỉ cho sỏc khoue.

Mỏt soã ñoã đứng raắt ðeã ñhaãm nỏđuc vạo laâu khoã hỏn ñhỏng mỏn khaùc.

Ñguyeãn taéc toảng quaut: ñoã vaắt bỏ ỏđut khoâng theã rỏuà saich vạo laøm khoã ñỏđic thì phaủi bỏ ñi, vì chỏng còu theã laø mỏi trỏđơng cho vì trưởng phaùt trieãn.

Còu mỏt ñeã ñghò laø quyù vò còu theã ñeã khoã vạo giỏđ laủ mỏt soã vaắt lieàu xaỷ caát (thứ đứ ñhỏ: vaũn ñờng tỏđơng, vaắt lieàu caùch ñhieát baềng sỏi ñhủy tình, thaũm traủi nhaø, ñhỏng thờu chê bỏ thaãm nỏđuc mỏa saich maø thoải; vạo hoả đượng ñeã ñreũ tỏđơng .)

Tuy ñhieãn, quyù vò còu theã phaủi thay vaắt lieàu mỏi ñeã traũnh khoâng khí trong nhaø bỏ oả ñhieãm. Vì ñhỏng vaắt lieàu ñaỷ caẽn mỏt thời gian ðaỏ ñeã khoã heát, cho ñeãn ñoi còu theã laø ñoi sinh saủn của vì trưởng.

Thẻm vạo ñoù, vaũn eủp, vaắt lieàu caùch ñhieát, vạo ñhỏng thieát bỏ loíc caẽn phaủi ñỏđic thay mỏi, neáu ñhỏng thờu ñoi treãn ñaỏ ñỏđic gaẻn vạo maỷ ñieàu hoỏa khoâng khí vạo ñaỏ bỏ thaãm nỏđuc. (Neáu thieát bỏ loíc còu theã rỏuà baềng nỏđuc vạo neáu chê bỏ thaãm nỏđuc mỏa maø thoải, thì ñeãn chuoỉ rỏđa kyõ lỏđđng trỏđuc khi raủp laủ.)

Ñeã phỏng khoâng khí trong nhaø bỏ oả ñhieãm

Trong quaũ trỡnh thu đoin, phaẩm chaát của khoâng khí trong nhaø hay vaẽn phỏng khoâng phaủi laø mỏi quan taâm hạøng ðaàu của quyù vò. Tuy ñhieãn, neáu khoâng bỏ ñi ñhỏng ñoã vaắt bỏ ðeã ñhieãm vạo laøm giaủm ñi ñoã aãm ỏđut, thì ñieàu ñaỷ còu theã ñaãn ñeãn ñhỏng ñguy ñieãm cho sỏc khoue veã laâu veã ðaỏ. Nỏđuc

ñõĩng vạo ñoà ñaĩc bõ òõut lạo choã sanh saũn củu vi sinh vaãt, chaũng haĩn nhõ vi khuaãn, vi trưõng vạo moác meo. Chuõng cõu theã taĩo ra beãnh, kich ñoãng nhõõng dõ òũng, vạo seõ tieáp tuĩc lạøm hõ haĩi nhõõng vaãt lieãu nhạo củu moãt thõpĩ gian đạoĩ sau cõn luĩt.

Nhõõng haũu quauĩ do sõĩ taẽng trõõũng củu vi trưõng cuõng nhõ aũnh hõõũng tai haĩi củu luõ luĩt, veà laũu veà đạoĩ ñoãĩ vùuĩ khoãng kĩ trong nhạo vạo nhõõng bõõũc ngaẽn ngõõa ñeũu ñõõĩc trĩnh bạoĩ nõi ñaũy.

Maẽc đũp sõĩ chẽ daãn treãn ñaũy chuũ trõĩng ñeãn vieãc thu đõĩn sau cõn luĩt taĩi **nhạo õũ** mạo thoãĩ, nhõng nõu cuõng cõu theã ñõõĩc aũp đũĩng cho nhõõng kieãn trũc khaũc nõõa.

Ñeã phõõng caãn thaãn khi đũng thuoác lau chuõĩ vạo saũt trũng.

Nhõõng bõõũc lau đõĩn bao goãm chuõĩ rõũa kyõ lõõõng vạo saũt trũng tõõõng, sạoĩ nhạo, tuũ quaãn aũo, ngaẽn keã vạo ñoà ñaĩc trong nhạo.

Trong haũu heãt caũc trõõõng hõĩp, nhõõng saũn phaãm lau chuõĩ vạo saũt trũng thoãng đũĩng thõõõng ñõõĩc đũng. Cuõng cõu theã đũng thuoác saũt trũng vạo khõũ trũng ñeã lau chuõĩ heã thoãng óãng daãn củu maũy sõõõĩ vạo maũy ñeũu hoẽa khoãng kĩ, ñeũu nhõõng óãng nạoĩ bõ ngaãp nõõũc.

Caũc saũn phaãm saũt trũng vạo khõũ trũng ñeũu cõu chõũa ñoãc toã.

Khaũ naẽng taĩo nguy hieãm cho sõũc khouẽ củu nhõõng hoũa chaãt chõũa trong saũn phaãm lau chuõĩ cõu theã thay ñoãĩ raãt nhieũu, tõp nhõõng thõũ khoãng gaũy tai haĩi gi cho ñeãn nhõõng thõũ cõu lieãu lõõõng ñoãc toã raãt cao. Neãn ñoĩc vạo lạøm theo ñũũng sõĩ chẽ daãn treãn nhaõn, vạo neãn mõũ củu vạo củu soã cho thoãũng kĩ.

Ñeũu nhạo ñaõ khouẽ raũo vạo vieãc xõũ đũĩng ñeãn lạo an toạoĩ, neãn vaẽn quaũt trong khi vạo sau khi đũng thuoác khõũ trũng, lau chuõĩ cuõng nhõ saũt trũng.

Haũy caãn thaãn trong vieãc pha troãn caũc saũn phaãm lau chuõĩ vạo thuoác saũt trũng. Xem laĩi nhaõn trõõũc khi pha. Pha cheã nhõõng hõĩp chaãt laãn nhau cõu theã taĩo ra hõĩ ñoãc vạo ñõa ñeãn thõõng tĩch vạo tũũ võng.

Traũnh bõ trũng ñoãc òũc-xyũt caĩc-bõn

Òũc-xyũt caĩc-bõn (CO) lạo moãt kĩ chaãt khoãng mạoũ, khoãng muoĩ vạo raãt nguy hieãm ñeũu hĩt vạo nhieũu. Lõõõng kĩ òũc-xyũt caĩc-bõn cõu theã tĩch tuĩ nhanh chõũng ñeũu sõũ đũĩng nhõõng maũy muoũc cõu ñoãng cõ (vĩ đũĩ nhõ maũy phaũt ñeãn chaũy baẽng xaẽng, lỏ naũu ngoạoĩ trõpĩ vạo ñeõn baõo, hoãc nhõõng maũy chaũy than) trong nhạo . Ñõõng sõũ đũĩng õũ trong nhạo nhõõng maũy taĩo naẽng lõõõng ñõõĩc cheã taĩo chẽ ñeã đũng ngoạoĩ trõpĩ.

Traũnh hĩt vạo thaĩch mieãn vạo buĩi chĩ trong khoãng kĩ

Thaĩch mieãn

Mõũc ñoã tĩch tuĩ thaĩch mieãn trong khoãng kĩ cõu theã gia taẽng ñeũu nhõõng vaãt lieãu cõu chõũa chaãt thaĩch mieãn õũ trong nhạo bõ di ñoãng. Thaĩch mieãn bay trong khoãng kĩ cõu theã gaũy ung thõ phoãĩ vạo moãt chõũng ung thõ ngõĩc vạo buĩng . Ñeũu quyũ vò bieãt hoãc nghi ngõp nhạo mĩnh cõu chaãt thaĩch mieãn:

Õũ Queensland xin goĩi Sõũ Y teã Tieãu bang. Nõi khaũc xin lieãn laĩc giõũi chõũc hõũ traũch.

Chĩ

Chĩ lạo moãt loãĩ kĩm kĩ cõu lõõõng ñoãc toã cao, cõu theã gaũy nhieũu aũnh hõõũng tai haĩi cho sõũc khouẽ, ñaẽc bieãt lạo ñoãĩ vùuĩ treũ em. Sõĩ xaũo troãn hay di chũeãn nhõõng vaãt lieãu cõu lỏũp sõn pha chĩ seõ taĩo neãn moãt lõõõng buĩi chĩ cao trong khoãng kĩ. Ñeũu quyũ vò bieãt hoãc nghi ngõp nhạo mĩnh cõu sõn pha chĩ, quyũ vò neãn:

Õũ Queensland xin goĩi Sõũ Y Teã Tieãu Bang, nõi khaũc xin lieãn laĩc giõũi chõũc hõũ traũch.

Trõĩ giũp

Trong suoaĩ thõpĩ gian cõu thieãn tai, nhõõng cõ quan lieãn bang, tieãu bang vạo ñõa phõõng cõu theã giũp ñõõ quyũ vò. Chĩ tieãt veà nhõõng cõ quan vạo toã chõũc trõĩ giũp treãn ñõõĩc thoãng baũo treãn trũeãn thanh, trũeãn hĩnh vạo baũo chĩ ñõa phõõng .

HAÕNH ÑOãNG NGAY!

Haũy caũnh giaũc khi thaũy nhõõng đãũ hieãu củu nõõũc luõ vạo saũn sạoĩng taũn cõ trong thõpĩ gian ngaẽn nhaãt.

Khi cõu khũeãn caũo nõõũc luõ trong vũõng, hoãc khi quyũ vò nghi ngõp nõõũc luõ seõ xaũy ra, phaũi haõnh ñoãng ngay ñeã cõũu laũy baũn thaãn mĩnh. Quyũ vò chẽ cõu vạoĩ GIAÃY mạo thoãĩ!

Di chũeãn ñeãn nõi cao raũo. Leo leãn choã an toạoĩ!

- Rõpĩ khouĩ vũõng bõ luĩt loãĩ. Ñõũ lạo nhõõng choã ñaãt thaãp, trũõng, khe, ñaãt boãĩ, v.v...
- Traũnh nhõõng khu võĩc ñang bõ ngaãp vạo cõu nõõũc cuoãn maĩnh.
- Ñõõng coã baẽng ngang qua đõõng nõõũc ñang chaũy xieãt.